

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumerează la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole neacceptate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 10 Septembrie st. v.

În Peninsula-Balcanică a izbucnit din nou o revoluțiune: Rumeliții au răsturnat pe guvernatorul lor, l-au dat preste graniță, au proclamat unirea lor cu Bulgaria și au chemat pe Principele Bulgariei să se pună în fruntea lor și să conducă lupta pentru recunoașterea statului bulgăresc astfel reconstruit, eară Principele Alexandru, urmând chemării ce i s-a făcut, a și plecat spre Filipopol.

Ce va urma mai departe, aceasta nu se poate prevedea.

Cestiunea unirii Bulgarilor într'un singur stat nu e nouă. Precum se știe, în tractul încheiat la San-Stefano între Rusia și Poarta otomană, s'a și stipulat înființarea acestui stat. Acel tractat însă jignia interesele unora dintre puterile europene și așa el a fost modificat în congresul dela Berlin.

Prin tractatul dela Berlin s'a creat în ceea ce-i privește pe Bulgari o stare de tranzițiune.

Pecând în nordul Balcanilor s'a înființat un principat tributar Porții, partea dela miază-zi a rămas o provincie turcească autonomă, cu un guvernator numit din partea Porții.

Bulgarii voiesc dar' să treacă la formațiunea definitivă prevădută în tractatul dela San-Stefano.

Trebue să presupunem, că n'o fac aceasta de capul lor, nici fără de un plan bine premeditat, ci ori încurajați de Rusia, care a încheiat tractatul dela San-Stefano, ori profitând de o situațiune priincioasă pentru dinșii.

Dacă așa este, atunci avem a face cu o lovitură bine pregătită, cum a fost unirea Terilor-romănesci, răsturnarea lui Alexandru-Vodă Cusa și proclamarea dinastiei de Hohenzollern în România: cestiunea se va discuta prin diare și prin note diplomatice, dar' în cele din urmă va admite toată lumea ceea-ce ni se spune din Petersburg, că unirea Rumeliei-de-Ost cu Bulgaria este un rezultat inevitabil al stării de lucruri din Peninsula-Balcanică. Se poate însă, că Poarta otomană nu se va împăca cu această nouă mărginire a cercului ei de înfriurare, se poate, că una ori alta dintre puterile europene nici acum nu poate primi înființarea statului bulgar prevădută în tractatul dela San-Stefano, se poate, în sfârșit, ca, încurajate de Bulgari, să se răscoală și alte popoare din Peninsula-Balcanică, și astfel să se deschidă din nou cestiunea orientală.

Se mai dă, în sfârșit, cu socoteală, că evenimentele din Rumelia sunt o urmare a întâlnirii dela Kremsier, și că, în vreme-ce Bulgarii se întrunesc într'un singur principat cu o secundo-genitură rusească în frunte, monarhia noastră va înainta spre Salonichi.

Toate aceste sunt cu puțință.

Deocamdată ne-am convins, par'că, de un lucru: că cercurile noastre politice, chiar și cele guvernamentale, au fost sur-

prinse de scirile sosite din Bulgaria, pe când cele din București, încă acum câte-va zile, când s'a dat ordinul de expulsare contra fraților nostri, par a fi presimțit, că situațiunea poate să devină în curând acută.

Rămâne acum să vedem, dacă în cercurile din Viena scirile sosite din Bulgaria vor fi produs tot impresiunea, pe care au produs-o în cele din Budapesta, și atunci vom pute înțelege multe lucruri, pe care astăzi nici că le putem poate presupune.

Cât pentru noi, situațiunea rămâne deocamdată neschimbată, dar' dacă vre-o dată am avut cuvinte de a fi treji și de a sta pregătiți pentru toate eventualitățile, avem acum, când se pune din nou la ordinea zilei cestiunea slavă, în care interesele Maghiarilor sunt atât de identice cu ale noastre.

Revoluția din Rumelia-de-Ost.

„Voința națională“ din București aduce în numărul seu de ați privitor la revoluțiunea din Rumelia-de-Ost următorul articol:

„Speranțele de pace sunt foarte sdruncinate. Iușeala cu care se desfășură mișcarea insurecției în cele două Bulgarii este prodigioasă. Prințul Alexandru, după ce i s'a dat manifestul seu în vechia capitală a Bulgarilor, Tirnova, a plecat spre capitala Rumeliei unde guvernul provisor îl așteapsă să-i dea coroana. Astăzi prințul Alexandru, urmat de trupe bulgare, va fi la Filipopol.

„E preste puțință ca evenimentele din Peninsula-Balcanică, pornite, se ăice, numai dintr'o instinctivă și spontană mișcare a poporului bulgar, să rămână fără grave urmări. Răsturnarea guvernului vechiu, instituirea celui provisor, proclamarea unirii sub un singur prinț, care toate au găsit lumea bulgară gata la o mișcare concentrată, sunt acte politice a căror înțelegță și dibace executare a trebuit să fie stabilită printr'un plan cu mult mai înainte gândit și calculat.

„A presupune că a doua zi după întrevăderea celor doi împărați la Kremsier, autori ai tractatului dela Berlin, prințul Alexandru al Bulgariei se-și tragă juna lui spadă ca să sfășie acest tractat, și Europa să nu se misce dela un capăt la celalalt, este ceva inadmisibil. Pentru-că nu e vorba aci de o pacifică formațiune nouă interioară, de o schimbare indiferentă pentru Europa; e vorba poate de o enormă prefacere a Orientului, unde palpită atâtea interese vitale ale celor mai formidabile puteri europene.

„Un stat nou se formează, aruncându-se la viață cu toată vigoarea juvenilă; un stat bătrân, posedând încă rămășițe respectabile din colosala lui putere de odinioară, e amenințat în integritatea sa. Ori-cât de providențiale ar fi menirile acestea și pentru unul și pentru celalalt, ele nu vor pute fi îndeplinite fără nise convulsii de cari se se resimtă întreg continentul.

„Momentele prin cari trebue să treacă Europa sunt de aceea când un popor cu voință și menire de viață trebue să lase deoparte interesele și micile pasiuni de partide.

„Noi Români, cari suntem alături chiar de teatrul unde se desfășură nise evenimente așa de grave, trebue mai mult decât ori când și decât ori-cine să fim cu mintea limpede și cu tact. Patriotismul luminat se ne povățuiescă a ne purta cu prudență și cu dignitate în aceste momente de fierbere generală.“

Reproducem telegramele particulare ale „Voinței naționale“ privitoare la ulti-

mele faze ale evenimentului acestuia și manifestul principelui Alexandru:

Sofia, 19 Septembrie n. Ministrul afacerilor străine bulgar a notificat într'un mod oficial tuturor reprezentanților străini de aci cumcă principele Alexandru I al Bulgariei a primit tronul Rumeliei.

Sofia, 19 Septembrie n. Se fac mari subscripțiuni în Bulgaria pentru cauza națională. Mulți Bulgari au subscris câte 1000 lei.

Filipopol, 19 Septembrie n. Ministerul de externe al Porții otomane a făcut reprezentări guvernului din Sofia ca să împedece pe agitatori a intra în Bulgaria. Când a sosit această reprezentare era prea târziu. Principele Alexandru primise apelul comitetului provisor din Filipopol, convocase deja camera și pornise către Rumelia.

Sofia, 19 Septembrie n. Camera se va deschide imediat. Toți deputații se grăbesc a veni aci. Se strâng sume însemnate, se fac neconținut ofrande pentru a subveni la o eventuală apărare a uniunii țărilor bulgare. În toată Bulgaria orașele sunt împodobite cu steaguri și noaptea iluminate. Agitația este generală luând pe fiecare minut proporțiuni mai considerabile.

Sofia, 19 Septembrie n. Un meeting monstru în loc deschis, la care au luat parte și țerenii din împregiurimi, s'a ținut ieri îndată după-ce s'a aflat lovitura din Filipopol. Scopul meetingului, la care au luat parte câteva mii de oameni, a fost să insiste prelângă principele Alexandru a accepta cu ori-ce preț apelul Rumeliților și a pleca imediat să iee tronul. S'a strigat de nenumărate ori: „Trăiască Rumelia, Trăiască Bulgaria unită, Trăiască Regele Alexandru!“ A fost indescriptibil entuziasmul poporației, când s'a aflat că principele Alexandru pleacă numai decât și că s'a ordonat mobilizarea armatei. Un nou meeting se va țină aici Luni.

Constantinopol, 19 Septembrie n. În casarmele și arsenalele turcesci se desfășură o activitate extraordinară.

Vasele cuirasate se repară în pripă. Un mare număr de mecanici englezi s'au luat în serviciul Porții pentru arangierea și completarea materialului de război.

Vasul cuirasat Hemidie, comandat în Englitera, a sosit aici; acest vas și armătura lui au dimensiuni formidabile.

Sofia, 20 Septembrie n. Reservele toate fără deosebire de clasă, au fost convocate. Se înarmează legiunile de voluntari. Deposite de arme se deschid în toate punctele de concentrare a voluntarilor.

La meetingul de ieri au asistat peste 10,000 de oameni. Aici și în tot principatul se țin mai multe meetinguri monstre în același timp și în deosebite puncte ale orașelor.

Agitarea crește într'un chip ne mai pomenit.

Filipopol, 20 Septembrie n. Tot poporul bulgar este în picioare. Voluntarii se înscriu cu sutele.

Filipopol, 20 Septembrie n. Crestovici, guvernatorul răsturnat, a fost trimis la Sofia.

Prințul Alexandru și Caraveloff sunt așteptați astăzi aici, ceilalți membri ai guvernului vor sosi în curând. Prințului i-se pregătesce o primire strălucită. Entuziasmul este în culme. Trupe și legiuni de voluntari au început să sosească. Din Șumla au pornit încoaci 2000 de oameni.

Sofia, 20 Septembrie n. Comunicațiile telegrafice între Rumelia și Turcia fiind întrerupte prin distrugerea liniilor, până în momentul de față evenimentele din Filipopol nu pot fi aflate în capitala Turciei. Poate vag să se cunoască ceva; amănuntele însă nu e cu puțință să fi ajuns până la Constantinopol. Poarta nu va pute fi informată de cât mâne sau cel mai curând la noapte pe linia cablurilor italiene-grecesce, pe care telegramelor le trebue 48 de ore ca să ajungă la destinație.

Vapoarele din Varna au fost oprite de a pleca la Constantinopol.

Sofia, 20 Septembrie n. În toate bisericile din Bulgaria se face astăzi Duminică un *Te-Deum* solemn spre a cere ajutorul Providenței pentru reușita cauzei naționale. — Mișcarea trupelor se urmează foarte activ. Se fac mereu înscrieri de voluntari.

Sofia, 20 Septembrie n. Imediat după darea manifestului, prințul Alexandru a plecat din Tirnova spre Filipopol.

Detasamente armate de legionari și de voluntari pleacă neconținut spre Rumelia.

Bulgarii declară că sunt gata să moară cu prințul lor pentru unire, și chiamă în ajutor pe Țarul Rusiei și pe poporul seu.

Moseva, 20 Septembrie n. Ofițerii și voluntarii pleacă în mare număr din Petersburg, Moseva și alte puncte către Bulgaria.

Filipopol, 20 Septembrie n. Planul răsturnării guvernului s'a executat cu o deosebită inteligență, repețiciune și dignitate.

Se ăice că dl Stransky a fost suflul acestei mișcări.

Între Rumeliți și Bulgari este cea mai deplină înțelegere. Toate partidele au fusionat. Entuziasmul este universal și imens. Toți sunt gata la ori-ce sacrificii: bărbați, femei și copii sunt gata mai bine să moară decât să renunțe.

S'a hotărât ridicarea în mase pentru toți oamenii dela 18 până la 40 ani.

O deputațiune a plecat spre a întâmpina pe prințul Alexandru, care este așteptat din moment în moment și care vine însoțit de trupe.

Liniile telegrafice, drumul de fer, căile toate de comunicație ocupate de ofițeri bulgari și rumeliți.

Milițieni și voluntari, bine armați și comandați, au plecat la fruntaria turcească.

Bulgaria și Rumelia unite pot opune Turciei 150,000 oameni, afară de voluntari.

Reprezentanții marilor puteri par a privi într'un mod favorabil mișcarea de resurrecție a Bulgarilor.

Filipopol, 20 Septembrie n. În acest moment se află aci colonelul Trotter, atașat militar al ambasadei engleze din Constantinopol.

Kazanlık, 21 Septembrie n. Prințul Alexandru a trecut Balcanii și a dormit ați-noapte în Kazanlık. Poporația îl întâmpină pretutindeni cu un entusias indescriptibil.

Odesa, 21 Septembrie n. Studenții bulgari de aici au telegrafat ministrului Caravelof la Sofia că sunt gata a pleca în Rumelia pentru apărarea patriei.

Paris, 19 Septembrie n. „Le Temps“, vorbind de afacerile Rumeliei, ăice că situațiunea este foarte gravă.

Sofia, 20 Septembrie n., 4 ore. Proclamațiunea prințului Alexandru, care ia

titlul de prinț al Bulgariei dela Nord și dela Sud, s'a afișat adi. Entuziasmul este general. Răspândindu-se vestea, că Turcia voiesce să năvălească în țeară, Sofia se umple de rezerviști cari aleargă din toate părțile. Numeroase corpuri de voluntari se formează în toate orașele. Fostii voluntari și apărători Șipcei se adună la Sofia; ei vin să se pună la dispozițiunea prințului. Guvernul primesce telegrame numeroase, cari propun să se sacrifice toate pentru apărarea Rumeliei orientale în cas de o năvălire.

Sofia, 20 Septemvrie n., 9 oare. Cunoșcându-se proclamațiunea prințului, s'a cântat „Te-Deum“ în toate bisericile Bulgariei dela Nord. Capitala este pavoasă; toate stradele sunt iluminate. Poporațiunea manifestă un entuziasm fără precedent.

Petersburg, 20 Septemvrie n. „Le Journal de St. Petersburg“ constată caracterul pacinic al revoluțiunii care a izbucnit în Rumelia, și dice, că e de datorita puterilor, cari au semnat tratatul dela Berlin, să ia măsurile pe cari le vor crede trebuincioase.

Eată și alte două depeșe privitoare la această revoluțiune:

Petersburg, 20 Septemvrie n. „Journal de St. Petersburg“ scrie: Mulțumită unei conjurațiuni făcute cu cutezanță și istețime, guvernamentul general din Rumelia-de-Ost a fost răsturnat. Noi avem de a face în acest moment numai o observare. Considerând importanța evenimentului, trebuie să atragem atențiunea la acea, că adevărat organizațiunea pacinică, pe care a atins-o revoluțiunea pacinică din Filipopol, e opul congresului din Berlin, va să dică al puterilor. Aceștiua se cuvine a i-se lăsa cumpenirea corespunzătoare.

Praga, 20 Septemvrie n. Diarele cehe salută unanim cu bucuria unirea Bulgarilor. „Narodni Listy“ scrie: Astăzi pacea dela Berlin s'a rupt conform dorinței Rusiei și cu învoirea Austro-Ungariei și a Germaniei.

Manifestul Prințului Alexandru I. cătră tot poporul bulgar.

Noi, Alexandru I, prin grația lui Dumnezeu și voința poporului Prinț al Bulgariei nordice și sudice, după cum a hotărât poporul meu la 6 ale lunii curente, vedând că populațiunea rumeliotă, după-ce a răsturnat guvernul și a instituit guvernul provisor, M'a proclamat în unanimitate Prinț al acestei provicii, în vederea binelui poporului, doresc a uni cele

două State bulgare într'unul singur, pentru-ca ele se-și ajungă idealul; recunosc unirea ca fapt îndeplinit și primesc titlul de Prinț al celor două Bulgarii, de Nord și Sud.

Primind guvernul acestei nouă provincii, declar că viața, onoarea, averea tuturor locuitorilor pacinici, fără deosebire de religie sau de naționalitate, vor fi apărute. S'au luat măsuri pentru păzirea păcii; toți cei ce vor lucra contrar acestora vor fi urmăriți cu asprime.

Cred, că poporul meu iubit din cele două State balcanice, care aclamează acest mare eveniment, va da spriginul seu pentru consolidarea actului sfinte uniri a celor două Bulgarii. Cred, că el va fi gata la toate silințele și sacrificiile pentru a apăra unirea și independența scumpei patrii.

Dat în vechia capitală Têrnova, astăzi, Duminică, la 8 Septemvrie 1885.

Alexandru I.
Prințul Bulgariei-Unite.

În „Budapester Tagblatt“ cetim:

„Scirile din Rumelia-de-Ost întunecă astăzi toate celelalte cestiuni.

„Aci s'a sâvârșit o revoluțiune fără vărsare de sânge, o revoluțiune care s'a întâmplat așa de iute, încât toată lumea politică a fost surprinsă de scirile privitoare la aceea. Chiar nici ultimele sciri din Filipopol n'au tradat nimic despre ferebrea aceasta, așa încât la primul moment abia se poate crede în adevărul acestora“.

„Neue freie Presse“ scrie:

„Unionistii bulgari au așteptat momentul când Gavril Pașa care a ședut în Constantinopol, s'a întors după o ședere de mai multe săptămâni cu instrucțiuni aspre îndreptate în contra unionistilor, la postul seu. Precând Gavril Pașa îl asigura pe Sultanul, că în provincia s'a sunt toate în ordinea cea mai bună, pe atunci comunicau emisari secreți între Filipopol și Sofia, despre a căror lucrare general-guvernorală rău informat nu scia nimic. Abia am greși dacă am presupune, că comitetul permanent din Rumelia-de-Ost a întins firele țesute de adunarea națională până la biroul de presidiu din Sofia al d-lui Caravelov“.

Revistă politică.

Sibiu, 10 Septemvrie st. v.

În zilele din urmă guvernul s'a apucat a lovî în biserici ca în contra unor instituțiuni naționale. Am reprodus la timpul seu ordinațiunea ministrului de culte și instrucțiune Trefort privitoare la destituirea învățătorilor nostri confesionali.

Această ordinațiune s'a adresat, pe cât scim, numai autorităților bisericesti ale celor două biserici române din Transilvania, Bănat și Ungaria. Am așteptat drept aceea să vedem ce vor face capii bisericilor noastre în vederea acestei ordinațiuni excepționale și a votului de neîncredere ce s'a dat din partea guvernului capilor nostri bisericesti; am așteptat cel puțin un protest luat, dacă nu în înțelegere din partea ambilor capi ai bisericii, cel puțin din partea fiecăruia în parte. Nici una nici alta. Metropoliții ambilor biserici au aflat de bine a înghiți și această găluscă ce li s'a dat din partea guvernului, care de sigur a contat la „prudența“ proverbială a Preasfinților Lor. Constatat e că până în momentul de față Preasfinții lor au lăsat să treacă din nou fără nici o vorbă această nouă dispozițiune scoasă de ministru prin o sucitură a paragrafului legii.

Concedem că această măsură nu va altera întru nimic dragostea învățătorilor nostri față de corpul națiunii, dar' nu înțelegem care va fi autoritatea capilor nostri bisericesti asupra subalternilor lor pe viitor. Această întrebare ni se impune când vedem, că, precând deoparte guvernul cutează — basat pe oamenii sei bine cunoscuți — a împiedeca ținerea congreselor naționale bisericesti la timpul seu, pe de altă parte folosește toate măsurile pentru a-i intimida în lucrarea lor pe preoții naționalităților și se înăspresce din zi în zi tendința de a-i face pe preoți tot mai dependenți de organele politice.

Prezența Monarchului la manevrele din Pojega a dat privilegiu diaristice maghiare să cânte chiar perirea Croației. Bucuria cea mai mare a presei unguresci se învârtă prelungă împregiurarea, că Maiestatea Sa l'a ignorat cu totul pe episcopul Strossmayer prin ceea-ce i'a desaprobat ținuta politică a „răsvrătorului“ croat. Opiniunea presei maghiare e că Strossmayer și-a pierdut încrederea ce a avut-o la popor. Dacă Monarchul nu îl învrednicește pe Strossmayer cu nici un cuvânt, atunci poporul care în dînsul a primit legătura Croaților cu „Împăratul“ îl va desconsidera și el pe omul seu sârbătorit. Un corespondent indiscret din Budapesta îi scrie la „Pol. Corr.“ părerea sa, că adevărat călătoria Maiestății Sale la Pojega e de o mare însemnătate politică. Distincțiunile, cu care l'a împărțit Monarchul pe Banul Croației și pe guvernul maghiar, înseamnă, după părerea corespondentului, nici mai mult nici mai puțin, decât consolidarea politicii maghiare față cu Croații. Corespondentul, care se cam cunoaște după glas, vrea să scie că lucrurile petrecute la Pojega ar fi de natură a avea o influență mare asupra poporului. „De-

clarațiunile Monarchului“ — dice corespondentul din cestiune — „au produs o impresiune adîncă asupra aristocrației și a preoților și probabil că aceste cercuri sînt acum clarificate și convertite. Pe baza acestor fapte firesce că încă nu se poate aștepta ca Starceviți și aderenții lui își vor curma agitațiile.“ Corespondentul își motivează speranța cu împregiurarea că poporul croat ascultă de „Împăratul“. După ignorarea și prin urmare desavuarea episcopului Strossmayer, corespondentul e de părere că preoțimea sau va rupe legăturile cu Strossmayer sau „va pași pe cărarea care amenință cu ruperea loialității“. Chiar și Strossmayer stă în fața alternativei că sau își reneagă trecutul seu, sau pășește pe cărarea ce duce la ruperea loialității.

Germanii din parlamentul austriac au fost făcut încercarea să se unească în un club politic. Era adevărat vorba, că în privirea luptei de naționalități din Cislaitania să se constituie și deputații germani în un partid numit „clubul Germanilor“. Majoritatea deputaților germani însă e de părerea că nu e bine să rupă cu politica de până acum de a se identifica adevărat cu interesele și conceputul ideii de stat austriac, ai cărui adevărați reprezentanți sînt ei. Ieri stînga a ținut o conferință și a decretat să înființeze un club numit „clubul germano-austriac“; 41 deputați însă s'au rupt decătră acest club și au format așa numitul „club al Germanilor“.

„Morning Post“ din Londra, organul dlui Salisbury, primul minisru al Englierei, vorbind de atitudinea Englierei și Austro-Ungariei în Peninsula-Balcanică, publică un important articol, în care se dice că dela tratatul din Berlin, Rusia și-a jucat cam rău rolul în Peninsula-Balcanică, precând influența Austro-Ungariei a crescut din ce în ce mai mult. Europa prin tăcere a recunoscut superioritatea Austro-Ungariei în Orient. Pentru Engliera, această schimbare prin care s'a substituit influența Rusiei prin aceea a Austro-Ungariei în Peninsulă, nu poate fi de cât folositoare. Și pe cât timp Austro-Ungaria nu va trece granițele și nu va merge spre Macedonia, Engliera poate să privească cu liniște și să lase pe bărbații de stat din Berlin și Viena să o împedecă pe Rusia de a-și recuceri terenul pierdut.

I-se scrie din Cracovia diarului „Politik“, autorisatul organ al dlui Rieger, capul Cehilor din Boemia, că întrederea dela Kremsier îngrijesce cu atât mai mult cercurile politice din Polonia, cu cât expulsiunile din Prusia se consideră ca un semn al reînfințării sfinte alianțe între cele trei puteri, Rusia, Austria și Germania.

Foița „Tribunei.“

Naționalitățile Austro-Ungariei.

Românii în Bucovina, Ungaria și Transilvania.

În editura lui Fraz Duncker în Lipsa a apărut al doilea volum din biblioteca pentru entnologia modernă. E intitulat: Austro-Ungaria. Descriș după propriile observațiuni de H. Neelmeyer-Vukassorditsch. Volumul acesta cuprinde 1098 de pag., și e împărțit în XVI §.

Autorul și-a propus prin această lucrare să prezente publicului cetitor într'un mod obiectiv, descrierea Austro-Ungariei. Mă voiu mîrgini dar' cu capitulul prim, unde se tratează despre populațiune și naționalități. Autorul ne spune că Austria și Ungaria sînt unele dintre țările cele mai frumoase și binecuvîntate pe pămînt, și au o întindere de 622,417 km. cu o populațiune 37,870,701 locuitori. După naționalitate, populațiunea e următoarea: în Austria sînt 8,009,000 Nemți, 5,181,000 Cehi, 3,234,000 Poloni, 2,793,000 Ruteni, 1,141,000 Sloveni, 669,000 Italieni, 563,000 Sîrbi și Croați, 191,000 Români și 10,000 Maghiari. Ear' în Ungaria și Transilvania sînt 6,479,000 Maghiari, 2,423,000 Români, 2,359,000 Croați, 1,972,000 Nemți, 1,843,000 Slovaci, 360,000 Ruteni, 86,000 Sloveni, 82,000 Țigani și 84,000 de alte naționalități.

Un lucru curios reese însă din enumerațiunea populațiunii după naționalitate: numărul Ovreurilor nu e arătat. Dacă ar fi așa, atunci Austro-Ungaria ar fi una dintre țările cele mai fericite. Noi scim însă, că Austro-Ungaria e bogată în Ovreime. Ba are așa de mulți Ovrei, încât fericesc și alte țeri cu ei, precum e de ex. România, unde numărul lor se înmulțește pe fiecare an într'un mod considerabil. Autorul nu ne spune numărul lor, dar' ne spune că se înmulțesc grozav în Austro-Ungaria anume din cauză, că sînt foarte productivi. Ovreurul speculează cu pasiune la bursă și face mare „geschäft“ cu banii. Prin urmare avînd o muncă mai ușoară și trăind bine, poate să fie și productiv. Pentru Ovreur, ne spune autorul, naționalitatea proprieă nu e lucrul de căpetenie, adevărat trebuie să observe bine la ce naționalitate trebuie să se recunoască, ca astfel să poată trăi bine. Astfel Jidanul e Neamț, Maghiar, Cech, Polon etc, etc.. Ba ce e mai mult în Bosnia și Herțegovina merg așa de parte în imitarea obiceiilor Turcilor încât își rad capul ca și ei. Iată cuvintele proprii ale autorului: *Es giebt sogar, Juden, die in der Nachahmung der Mohamedaner so weit gehen, dass sie sich ebenfals ihren Kopf glatt rasiren!*

De aci ne putem explica de ce în Ungaria numărul Maghiarilor e așa de mare. Autorul n'a putut să facă statistica lor și s'a mulțumit cu statistica dată la lumină după porunceala din cabinetul de statistică guvernamental. Poate au-

torul voiesce să înțeleagă prin cele 84,000 de suflete de diferite naționalități și Ovreurii? Asta nu se poate, căci se scie că în Ungaria sînt și Armeni și aceasta ne-o spune Bergner în descrierea Transilvaniei. Pe la Fiume nu se găsește și Italieni? Iată prin urmare din ce se compun cele 84,000 de suflete. Ceea-ce se atinge de Ovreurii din Ungaria trebuie să-i căutăm în numărul Maghiarilor. Cât o fi de mare numărul lor nu putem să scim cu siguranță, căci nu putem să facem apel la Alianța israelită, dar' atîta scim, că numărul e mare — foarte mare.

Autorul descrie după aceea diferitele naționalități din toate părțile Austriei și vine în cele din urmă la locuitorii Bucovinei. În Bucovina se află locuitori de toate naționalitățile. Aci poate găsi cineva Români, Rutheni, Nemți, Ovrei, Maghiari, Slovaci, Poloni, Țigani, Turci etc. etc.

Rutenii se deosebesc unii de alții prin port și dialect. Cei dintâi sînt „Huzulen“ următori ai neamului „Unzen“, care locuiesc prin pădurile Carpaților. Rutenească e limba lor, dar' tipul îi trădează, căci nu seamănă de loc cu Slavii. Rutenii de prin câmpii îi desprețuesc și ei se numesc cu mândrie „fii ai Unzilor“. Rutenii de prin șesuri sînt un popor frumos și robust. Femeile sînt de asemenea frumoase. Rutenii Bucovinei sînt un popor flegmatic și melancolic, tenace, care a cucerit încetul cu încetul Bucovina, ear'

pe locuitorii primitivi, pe Români i-au împins cătră Sud. Acolo unde Românii se întîlnesc cu Rutenii, domnesce în timp de 10 de 20 de ani Ruteanul. Românul învins primește și limba învingătorului și-și uită cu totul limba părinților.

Citez în original cuvintele autorului:

Die Ruthenen der Bukovina sind ein phlegmatisches, melancholisches, zähes Volk, welche sich beharrlich nach und nach die Bukowina erobert und die ursprünglichen Bewohner, die Rumänen, immer mehr nach dem Süden verdrängt haben. Dort, wo Rumänen und Ruthenen zusammen grenzen, herrscht binnen zehn, zwanzig Jahren, der Ruthene; der bestiegte Rumäne nimmt auch noch die Sprache des Siegers an und verlernt dann gänzlich die Sprache der Väter!

Autorul citează aceste lucruri dureroase pentru neamul românesc cu cuvinte mari și subliniate. El ar voi să arete prin aceasta fraților nostri din Bucovina și mai cu seamă inteligenței lui, că înzadar are ochi, căci nu vede de loc, și înzadar are urechi, căci nu aude. Cum e posibil lucrul acesta, ca poporul român din Bucovina care are o inteligență numeroasă să fie pe calea pierii? N'are poporul român din Bucovina o mulțime de baroni, cavaleri, preoți numai doctori în teologie? N'au Românii din Bucovina mână liberă în dezvoltarea lor? Nu domnesce

După ivirea revoluțiunii din Rumelia-de-Ost au încetat aproape toate scirile privitoare la starea în care se află conflictul germano-spaniol. Privirea întregii lumi diplomatice e îndreptată acum asupra evenimentelor din Orient.

Correspondență particulară a „Tribunei“.

De sub Codru, la 5/17 Sept. 1885.

Să-mi fie permis a vă raporta despre unele și altele lucruri ce se servesc prin comitatul nostru Satumare, ai cărui locuitori români, destul de nebasat, s'au considerat totdeauna parte ca renegați, parte ca răi Români. Lucrurile ce se întâmplă aici pe la noi arată chiar contrarul, și precum se vede, concetățenii nostri maghiari cred a fi aflat destule cauze, din cari au a se teme de Români, căci altcum nu ne putem explica ostenelele lor neobosite de a maghiarisa încă și pietrele Satumarelui și ale Sălagiului. Fericiți noi, cari avem ocaziune a fi în contact cotidian cu nobilimea maghiară satumăreană și sălagiană, care nobilime ne dă în toate zilele dovezi nouă despre vestita ospitalitate maghiară.

Această ospitalitate au manifestat-o frații nostri maghiari din Sălagiu în 3/15 a lunei curente față de căpitanul din armata română Demetriu Modoc. Dl căpitan obținând dela ministerul de resbel român un concediu de 35 zile, a venit în cauze familiare în comuna Ér-kisfalu din comitatul Sălagiu, spre a-și cerceta părinții. D-sa în toate zilele a primit din România epistole private și diarul „Telegraphul“ pe calea poștei din Tășnad. Șeful numitului oficiu postal, având o îndrumare ministerială secretă, a trimis diarele și epistolele, adresate dlui căpitan, de dreptul procurorului regesc din Zelău.

În 3/15 l. c. dl procuror regesc Korbuly Ferencz, dimpreună cu sub-pretorul cercual din Tășnad Kávássy Bertalan, și cu locotenentul de gendarmerie Missuray János, însoțiți de trei gendarmi, au plecat spre Ér-kisfalu, și pe cale convenind cu notarul cercual Alexiu Sipos, pe acesta l-au provocat să-i însoțească. Notarul i-a întrebat în ce cauză voiesc a face investigațiune, cugetând că doară earăși se duc asupra unui Ovreu din Ér-kisfalu, care și mai nainte a fost suspișionat că face bancnote false. Dl procuror însă i-a răspuns că în Ér-kisfalu se află de mai mult timp un agent, carele afirmative e căpitan în armata română, dar' precum a auzit d-sa, respectivul lucră cu ruble rusești și agitează între Români pacinici din Sălagiu în contra statului maghiar. Notarul l-a cunoscut pe dl căpitan, dar' n'a cutezat a dice nimic, vedând că sînt de față și gendarmii pentru de a-l pute prinde îndată pe dl căpitan și de a-l duce la Zălau pentru de a-i face cunoscută ospitalitatea maghiară, le-a recomandat însă dl notar, ca să nu meargă

dar' în Austria un guvern, care voiesc dezvoltarea și fericirea tuturor naționalităților? Răspundă inteligența română bucoveniană la aceste întrebări, căci eu nu sînt în stare să dau nici un răspuns.

Despre Români din Bucovina ne spune autorul, că fața și corpul lor arată sângele român. La ei se găsește de asemenea deosebire de dialect și port, ca și la Ruteni. Ei se numesc cu mândrie „fii ai Romei“ și în limba lor formează fraze întregi, care cuvînt cu cuvînt sună ca latinesce. Cu toate acestea, sângele lor e amestecat cu sânge slav, mongol și tatar. Curați Români se găsesc în Bucovina rari. Față cu ceilalți locuitori sînt foarte reserși, căci o mândrie proprie la este înăscută acestor oameni.

Corpul lor e grațios, fața brună, ear' ochii cei negri (dunkeln) fulgeră. Fetele au o asemănare extraordinară cu cele ce locuiesc pe marginea Tibrului, atât în privința corpului și a feței, cât și a portului. Un tip urît de oameni în Bucovina sînt, ne spune autorul, Mongolii românisați. Ei sînt de o statură mică, fața le e galbină, nasul cu totul jigărit și micile picioare au o formațiune ovală. Apoi după-ce descrie în puține cuvinte pe Nemți, Slovaci și Armeni, trece la descrierea locuitorilor Ungariei și Transilvaniei.

Domoglet.

pedestri la dl căpitan, precum au fost pornit d-lor și se nu făcă asalt asupra lui, ca și asupra unui Savanyu Józsi. Astfel apoi au continuat calea pe o birje până la locuința părinților dlui căpitan.

Sosind d-niele lor, au aflat acasă numai pe doamna soție a dlui căpitan; ear' dl căpitan era la dl preot român din Király-Darócs. D-na nesciind nici un cuvînt ungurese, a întrebat pe dl notar, cu ce ar pute servi domnilor, dar' dl notar n'a cutezat a vorbi românește nici un cuvînt, ci a trimis îndată un om călare după dl căpitan.

Ajungînd și căpitanul acasă, domni susnumiți i-s'au recomandat, ear' dl procuror Korbuly Ferencz a scos dintre scrisorile d-niei sale două epistole private adresate dlui căpitan și 7 numeri din „Telegraphul“, caritoția au fost trimiși dela oficiul postal din Tășnad dlui procuror regesc, și l-a provocat să se legitimizeze.

D-l căpitan le-a replicat, ca d-sa este dator a se legitima numai prelîngă asistența unui ofițer din armata austriacă, la ce apoi s'a recomandat și locotenentul de gendarmi Missuray János.

După aceste dl căpitan le-a arătat pasportul și literele de concediu. Dar' dl procuror nu s'a îndestulit cu aceste ci a pretins să i-se desfăcă și epistolele private, cari le-a adus d-sa.

După-ces'a întemplat și aceasta, comisiunea investigatoare neaflînd nimic suspect, a încheiat despre procedura întreașă un proces verbal și după aceste au urinat „Ezer bocsnat“-urile îndatinate.

Cu aceste apoi ca și cum ar fi împlinit un lucru foarte plăcut, s'au pus la conversațiune cu dl căpitan. L-au întrebat că luata parte în resbelul oriental, la ce răspundîndule cu da și că a luat parte activă și la luarea Plevnei, au aflat de bine a întreprinde discursul. Au fost însă de totul frapați de costumul național al doamnei, ca și care d-niele lor încă n'au vădut.

După reînnoirea „Ezer bocsnat“-urilor în fine oaspeții neinvitați s'au depărtat cu conștiința liniștită, dar' totuși neîmpăcați cu aceea împregiurare, că nu le-a succedat a prinde un agent revoluționar și astfel a-și câștiga merite înaintea guvernului.

Dl căpitan și-a făcut îndată raportul despre această procedură către ministerul român de resbel. Mi-am ținut de datorință a aduce acest fapt la cunoștința publicului român, ca să vadă de ce libertate ne bucurăm noi Români din aceste părți sub guvernul liberal maghiar și să înțeleagă, că de potrivit e timpul pentru de a ne înfrăți cu concetățenii nostri maghiari în urma naturii lor spărioase.

Faptul despre care am raportat mai sus, s'a servit cu trei zile mai tîrziu după adunarea generală a societății „Szechényi“-ane, în care s'au tînguit așa tare frații maghiari, că Români nu voiesc cu nici un preț a se maghiarisa.

Codreanu nr. 3.

Cronică.

Reuniunea de „Cultură“. Diarul „Szegegi Híradó“ publică în numărul dela 17 l. n. un apel, prin care primarul Francisc Pálffy îi invită pe seghedineni să contribuiească pentru reuniunea de „cultură“ din Cluj.

Motivînd înființarea reuniunii, primarul din Seghedin le spune concetățenilor sei, că „în loc de a pute fi vorba de maghiarizarea populațiunii din părțile Ardealului; cu toate că situațiunea politică e favorabilă, ne cuprind îngrijiriserioase, vedînd cum elementul maghiar de acolo își pierde terenul“. Reuniunea s'a înființat dar' pentru-ca prin lucrarea ei Maghiarii să se întărească și să câștige teren.

Proclamațiunea „irredentei române“. Din comitatul Făgărașului se scrie, că pe acolo încă s'au făcut numeroase perchișițiuni domiciliare, dar' nu s'a aflat nimic suspect.

Un verdict de condamnare. Un arhitect dela București, dl Biró, are urîtul obicei de a-și bate nevasta, ceea-ce a alarmat în mai multe rînduri mahalaua, în care se află cu locuința. Ne aducem aminte de a fi cetit prin diarele din București despre scandalurile, pe care le va fi făcînd un străin din strada Iancului și de sigur acest străin nu e altul decît dl arhitect Biró, un concetățean al nostru, un emi-

grat, dar' nu din cei cu irredentismul, ci dintre cei cu banchetele date în onoarea lui Ludovic Kossuth. Că și-a bătut arhitectul Biró în mai multe rînduri nevasta, aceasta se dovedește prin raportul prefecturii de poliție, prin certificate date de Doctorul Fiala și chiar prin o sentență judecătorească. Cu toate acestea arhitectul Biró a intentat proces de presă contra diarului „Bukarester Tagblatt“, care făcuse comunicare despre scandalurile din strada Iancului, eară curtea cu jurați din București a pronunțat un verdict de condamnare contra dlui Eđuard Bömches, redactorul acestei foi, care în virtutea acestui verdict a și fost condamnat la o lună de zile închisoare, 1000 lei amendă și 500 lei cheltuieli de proces.

E primul verdict de condamnare pronunțat de jurații români în materie de presă. Nu cunoaștem textul comunicării făcute de „Bukarester Tagblatt“, presupunem însă, că nu pentru comunicarea, ci pentru cualificarea faptelor, s'a pronunțat verdictul de condamnare.

Sîntem dar' cu atât mai neplăcut atinși, cînd colegii nostri dela „Siebenbürgisch-deutsches Tagblatt“ prezintă verdictul pronunțat de curtea cu jurați din București drept unul influențat de expulzarea fraților nostri, ba accentuează, că un maghiar a obținut la București un verdict de condamnare contra unui Sas, ceea-ce „nu e nici drept, nici gentil“, mai ales după cele ce s'au petrecut la Sibiu.

A privi lucrul astfel e ridicol, și de aceea voim să credem, că numai din pripă el a fost prezentat astfel în coloanele diarului „S. D. Tagblatt“.

E vorba de un conflict privat între doi străini, ear' nu între un Maghiar și un Sas, și de sigur dl T. Maiorescu a primit apărarea dlui Bömches în fața curții de casațiune nu pentru-că dl Biró e un Maghiar, ci pentru-că d-sa e de părere, că nu e condamnabil un redactor, care blamează în cei mai aspri termeni pe soțul brutal, care-și bate nevasta, ba descarcă chiar focuri de revolver asupra ei.

Rămâne acum să vedem, dacă curtea de casațiune îi va da dlui Maiorescu ocaziune să-i convingă și pe jurați despre aceasta.

Nici într'un cas însă cestiunea nu se poate pune așa, cum o pune „S. D. Tagblatt“.

Atât deocamdată, și dacă colegii nostri mențin cele dișe în numărul dela 22 Septemvrie a. c. ne vom pronunța mai lămurit.

Status-ul bisericii catolice din Ardeal e adunat la Alba-Iulia. Între punctele din program se află și unul privitor la răspunsul ministrului de culte în afacerea representațiunii adresate de biserica catolică din Ardeal ca protest în contra ingerenței guvernului în afacerile scolastice ale bisericii acesteia.

Bivoli albi. În călătoria ce a făcut prin Moldova, dl Dr. Severean a vădut la mănăstirea Neamțului, printre vitele ce cresc cei 300 de călugări de acolo cu multă îngrijire și cu mult succes, și nisce bivoli albi de toată frumusețea. Dl Dr. Severean atrage atențiunea ministrului agriculturii asupra acestor rumegătoare, rugându-l a lua cuvenitele măsuri pentru-ca neamul să nu li se peardă.

Teoria lui Rösler.

„Convorbiri literare“ publică următoarele:

În Academia regală a Belgiei, dl C. de Harlez a dat cetire următoarei note asupra publicațiunii dlui A. D. Xenopol, intitulată *Une énigme historique — Les Roumains au moyen âge*.

Prezentînd Clasei Literelor din numita Academie această publicație a vechiului nostru colaborator, dl C. de Harlez ăce:

Autorul desvoaltă într'însa cu știință și talent o teză foarte importantă pentru etnogenia patriei sale și care nu e fără interes pentru etnografia europeană. Se știe că Români se ăce eșiți din vechile colonii trimise de Traian pe ărmul Dunării după cucerirea Daciei. Din amestecul veteranilor romani cu vechii Daci eși un popor nou, al Daco-Romanilor, cunoscuți în evul-mediu sub numele de Valachi și astăzi sub numele de Români. Aceasta este forma sumară ce a luat-o etnogenia română în masa populațiilor dunărene.

Cu toate acestea de un secol s'a ridicat o controversă faimoasă în privința descendenței Romanilor sau mai bine ăcînd în privința stăruinții lor în regiunile de meadă-noapte ale Dunării în timpul evului-mediu. Thunmann, Sulzer, Engel, și după dîșii Rösler și Tomaschek, spun că sub împăratul Aurelian, pe la 274 d. Chr., Daco-Romanii ar fi părăsit în masă Dacia lui Traian. Ei s'ar fi ăședat în Mesia, în Dardania și chiar dincolo de Hemus lîngă Rodope pe teritoriul vechilor Bessi, cel mai faimos dintre popoarele tracice. Acolo Daco-Romanii ar fi suferit o puternică infuziune de sânge tragic. Prin urmare Mesia centrală ear' nu regiunea Carpaților trebuie considerată ca leagănul Românilor. Cătră secolul XIII, ruina imperului Bizanței trimise pe Români în vechile lor caminuri.

Eată dezbaterea gravă care se agită încă și astăzi între istoricii români și mai mulți scrii-

tori germani, un fel de *to be or not to be* al etnogeniei române. Ideile lui Rösler, cu toată opoziția d-lor Jung și Pic, profesori la universitatea din Praga, în genere au triumfat. Căci la moartea sa, în 1874, dl Tomaschek, colegul seu la universitatea din Gratz, și-le a însușit, și ele au trecut de atunci în cele mai multe tratate de istorie din Austria, Ungaria și Transilvania. Dl Xenopol însă nu a primit cauza ca judecată, și scirea pe care ni o prezintă are de scop să probeze că Români sînt urmașii direcți și nemijlociți ai Daco-Romanilor, că leagănul naționalității române nu trebuie ăutat în altă parte decît în regiunile situate în vechia Dacia a lui Traian, la meadă-noapte de Dunăre. Autorul ne pare că a răspuns într'un chip biruitor la principalele argumente ale terei lui Rösler.

Astfel se afirmă mai ăntău că Dacia nu a fost niciodată romanisată decît într'un mod superficial, că a lipsit timpul pentru romanisare dela 105 până la 274, deoarece în Britania, de exemplu, romanisarea s'a deservit de abia după patru veacuri. Dl Xenopol însă demonștră fără greutate că de fapt colonisarea a fost repede în Dacia; cauze speciale au favorizat influența romană; aceasta este de netăgăduit și demonstrat până la evidență. Exemplul Britaniei probează un lucru, că elementul celtic a rămas dominant și după cucerire. În Dacia, elementul indigen a fost aproape strivit cu deservire prin lunga rezistență a lui Decebal.

(Va urma.)

Convocare.

În urma propunerii comitetului central al „Reuniunii învățătorilor români gr.-or.“ din districtul IV-lea Zarand ddto 31/V a. c. Nr. 9, subscrișii ne ăinem de datorință a convoca adunarea generală a subreuniunii II-a din tractul Geoagiului I pe zilele din 22, 23 și 24 Septemvrie a. c. st. v. în comuna Hondol.

Obiectele de pertractare:

1. Manuarea condicelor scolare.
2. Pertractarea cuvîntului „sac“.
3. Pertractarea piesei „Vulpea și racul“.
4. „Subiectul și predicatul“. Toate trei pe basa cărților de lectură I și II de I. Popescu.
5. Disertațiunea „Cari sînt urmările schimbărilor dese ale învățătorilor în școala poporală“.
6. Raport și propuneri presidiali.
7. Raportul casarului.
8. Raportul bibliotecarului.
9. Propuneri eventuale.

Rapoltu-mare, 6 Septemvrie 1885.

George Tonaș,
președ. subreun.

Alexandru Vlad,
notar.

Posta ultimă.

București, 21 Septemvrie n. Se signalisează trecerea de numeroși voluntari rusești cătră Bulgaria.

Atena, 21 Septemvrie n. Acî s'au întemplat demonstrațiuni mari anti-bulgăresci. Guvernul a declarat, că va apăra interesele elinismului.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI.“

Budapesta, 22 Septemvrie n. Ministrul de comerț a oprit ăntrearea din România a vițelor de vie, a strugurilor, poamelor și a tot soiul de plante, afară de plantele vindecătoare.

Tata, 22 Septemvrie n. Maiestatea Sa a sosit ădi-dimineată; gara a fost festiv ornată. După-ce a fost salutat de ministrul Fejérvary, Maiestatea Sa a mers direct pe câmpul de manevre asistînd la exercițiile cavaleriei de honveđi. La ameădi a plecat la Viena.

Roma, 22 Septemvrie n. În orașele din Sicilia s'au întemplat turburări, deoarece-ce e interășă populațiunii toată comunicația cu Palermo. La gara dela Sicata, mulțimea a voit să se suie în tren, dar' nu i-sa permis; a intervenit poliția, cu care ocaziune s'au omorît doue persoane.

Sofia, 22 Septemvrie n. Ex-guvernorul Gavriil a fost adus la Sofia, unde e tractat amăsurat rangului seu.

Belgrad, 22 Septemvrie n. După o ședință lungă a consiliului de miniștri, la care a presidat regele, s'a publicat un Ucaz, prin care se ordonează mobilizarea și se convoacă scușpșina pe 1 Octomvrie la Niș. Din legea de presă s'a suspendat dreptul de discutiune în mod provisoric.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

- 7 Octombrie: Realitățile lui Georgiu Adamovits din Ianova, decătră tribunalul din Timișoara.
- 29 Septembrie: Lemnele trebuincioase pentru judecătoria cerc. și închisoarea din Huedin.
- 7 Octombrie: Realitățile Cristinei Krist din Lieblich, decătră jud. cerc. din Ciacova.
- 18 Decembrie: Realitățile lui Mateiu Stefani din Gergelyfai, decătră trib. din Sibiu.
- 18 Decembrie: Realitățile lui Ioan Riemer din Sibiu, decătră trib. din Sibiu.
- 3 Octombrie: Realitățile lui Achim Lazar din Simlacul-mare, decătră judecătoria din Deta.
- 1 Octombrie: Imobilele lui Alexandru Szuhányi din Hipea jud. cerc. din Sătmăr.
- 8 Octombrie: Realitățile lui Ludovic Gyalokay din Oradea-mare, decătră tribunalul de aolo.
- 1 Octombrie: Mărfurile lui Iacob Szekulesz din Căpel, decătră jud. de acolo.

Edicte:

- Se provoacă a se preseca părtașii minelor din Cărpeneș „Sta Treime la Vârtej și Maria Magdalena Stolnita” în cancelaria comisariatului montanistic la adunarea generală din 29 Octombrie.
- A se insinua: ereții la rămasul după Dimitrie Faure din Bazosi, trib. din Timișoara; ereții după George Buta din Cohalm, jud. cerc. de acolo; ereții după Moise Petrovan din Turda; ereții după Ioan Bercan din Cohalm; cismașul Francisc Deák din Oradea-mare e pus sub curatelă; a se insinua pretensiunile la averea răposatului Chirilo Czibulea din Belinț, trib. pin Timișoara; a se înfățișa interesații în comasarea hotarului comunei Bungard la casa comună, termin 31 Octombrie, trib. din Bistrița.

Concursuri:

- Un post de practicant la oficiul de vamă din Orșova. Termin 2 săptămâni.

— Un post de sergent polișt la închisoarea din Brașov. Termin 28 Octombrie; a se adresa la procuratura supremă din Mureș-Oșorhei.

— Un post de jude la trib. din Beciche-recul-mare.

— Un post de concipist cl. II la inspectoratul de dare din Timișoara.

— Două posturi de adiunți cl. II la spîșeria spitalului din Arad. Concursurile sînt a se adresa direcțiunii de spîșerii din Viena; se cere limba germană și se vor preferi suboficeri afară de serviți.

Seiri economice.

Starea sîmănăturilor în Ungaria, Bănat și Transilvania.

(Raport oficial dela 3—17 Septembrie.)

Comitatul Maramureș. Cu excepțiunea ovîșului, seceratul s'a terminat. Din cauza ploilor făcutul fînului a întîrziat. Otava se cosese pe unele locuri, și dacă timpul ar favoriza, producțiunea otavii ar fi bunișoară. Cucuruz e puțin. Vitele sînt sănătoase.

Comitatul Aradului. Din cauza ploilor, sîmănatul și treeratul a întîrziat. Cucuruzul a fost împedecat în coacere prin ploi. Strugurii putredesc. Rapița a răsărit în multe părți rîu și a fost stricată de omide negre. Poamele sînt frumoase și ar fi dat o recoltă bună, dar furtunele dese au făcut să pice multe. Vitele sînt sănătoase.

Comitatul Bihorului. Ploile au împedecat în multe locuri aratul și sîmănatul rapiței și al orîului și au cauzat daune mari în otavă. Cucuruzul și strugurii nu se coc în urma ploilor rîci. Îngrijitul tutunului decurge. Prune sînt foarte multe și s'a și început culesul lor. Porcii sufer de plumăni.

Comitatul Caraș-Severin. În cercurile Buziaș și Lugoj, treeratul încă nu s'a terminat. Plantele de săpat se desvolă bine în urma ploilor. Cucuruzul încep a se coace, și dacă nu le va strica frigul, vor da o recoltă bună. Viile promet o recoltă mijlocie. Cositul

otavii decurge. Se seamănă de toamnă. Vitele cornute sufer în unele locuri de boala de unghii și de gură.

Comitatul Timișului. În cercurile Verșet, Deta, Ciacova și Lipova, treeratul în general încă nu s'a terminat; rezultatul e bun și corespunde treeratului de probă. Ogoritul s'a sfîrșit. Sîmănatul rapiței e aproape a se termina și se poate dice, că a succed foarte bine. Cucuruzul începe a se coace; promite o recoltă mijlocie. Rapița e puțină. Fîn s'a produs foarte puțin. Strugurii sînt frumoși. Poame sînt foarte multe. Vitele sînt sănătoase.

Comitatul Sătmăruului. Treeratul a fost împedecat prin timpul ploios. Sîmănatul rapiței, favorisînd timpul, s'a terminat, ba în unele locuri a și încolțit frumos. Cucuruzul preste tot sînt slabe, paiele sînt mici, ear' tului în mare parte lipsiți de grăunțe. Pășunile sînt bune. Strugurii încep a putredii în urma ploilor dese. Tutunul promite o recoltă bună. Vitele sînt sănătoase.

Comitatul Albei-inferioare. În cercurile Aiudul-mic și M. Uioara, treeratul încă nu s'a terminat. Ploile dese și rîci împedecă coacerea cucuruzului și a strugurilor, cari în unele părți încep a și putredii. Fîn e puțin. Poame sînt foarte multe. Starea sanitară a vitelor e bunișoară. (Va urma.)

Cursul pieței din Sibiu.

din 22 Septembrie st. n. 1885.

Hartie-monetă română	Cump.	8.79	vînd.	8.84
Lire turcesci	"	11.12	"	11.17
Imperiali	"	10.12	"	10.17
Ruble rusești	"	1.21 1/2	"	1.22

Bursa de București.

Cota oficială dela 21 Septembrie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	93.—	vînd.	94.—
" Rur. conv. (6%)	"	—	"	—
Acț. de asig. Dacia-Rom.	"	277.—	"	280.—
Banca națională a României	"	1234.—	"	1240.—
Impr. oraș. București	"	30.—	"	32.—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Acț. de asig. Națională	"	224.—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	—	"	89.1/4
Societ. const.	"	174.1/2	"	230.—
Schim 4 luni	"	—	"	34.—
Aur	"	—	"	10.80

Bursa de Budapesta

din 21 Septembrie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	98.45
" " " 4%	91.35
" " " 5%	148.50
Imprumutul căilor ferate ung.	98.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	109.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.50
Bonuri rurale ung.	101.50
" " cu cl. de sortare	101.75
" " bănățene-timișene	101.75
" " cu cl. de sortare	101.25
" " transilvane	102.—
" " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	97.75
Imprumut cu premiu ung.	118.05
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	121.75
Renta de hartie austriacă	82.50
" " argint austriacă	83.—
" " aur austriacă	108.75
Losuri austr. din 1860	139.—
Acțiunile băncii austro-ungare	867.—
" " de credit ung.	285.—
" " " austr.	284.50
Argintul	—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina”	101.—
Galbeni împărătesci	5.87
Napoleon-d'ori	9.95
Mărci 100 imp. germane	61.65
Londra 10 Livres sterlinge	124.40

Bursa de Viena

din 21 Septembrie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	98.55
" " " 4%	91.40
" " " 5%	148.25
Imprumutul căilor ferate ung.	98.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	109.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	103.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.25
Bonuri rurale ung.	102.50
" " cu cl. de sortare	101.50
" " bănățene-timișene	100.75
" " cu cl. de sortare	102.—
" " transilvane	98.—
" " croato-slavone	118.25
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	122.75
Imprumut cu premiu ung.	82.45
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	82.95
Rentă de hartie austriacă	108.90
" " argint austriacă	139.—
Rentă de aur austriacă	867.—
Losuri austr. din 1860	285.50
Acțiunile băncii austro-ungare	284.60
" " de credit ung.	—
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.87
Napoleon-d'ori	9.94
Mărci 100 imp. germane	61.65
Londra 10 Livres sterlinge	125.50

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiiu						
	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de porcșano		Tren de porcșano	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de porcșano	Tren de porcșano	Tren omnibus		Tren de porcșano	Tren omnibus	Tren de porcșano	Tren accelerat								
Viena	—	7.15	—	—	Bucuresci	—	5.—	7.45	—	Viena	7.15	11.—	—	Teiuș	12.39	11.09	3.56	5.20	Copsa mică	—	—	3.02	1.11			
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	Predeal	—	9.47	12.50	—	Budapesta	1.45	8.05	8.—	Alba-Iulia	1.10	11.56	4.27	5.57	Șeica mare	—	—	3.30	1.32			
Szolnok	11.22	3.51	7.29	9.26	Timiș	—	10.11	1.40	—	Szolnok	4.02	11.02	12.—	Vințul de jos	—	12.20	4.53	—	Loamneș	—	—	3.47	2.01			
P. Ladány	2.25	5.28	8.27	11.40	Brașov	{	—	10.44	2.27	Arad	{	7.53	3.37	5.55	Șibot	—	12.25	5.19	—	Ocna	—	—	4.09	2.24		
Oradea-mare	{	5.33	6.46	—	1.28	{	6.22	10.51	2.55	{	4.—	6.05	Orăștia	—	1.19	5.41	—	—	Sibiiu	—	—	10.25	11.47			
Várad-Velencze	—	—	9.37	1.52	Feldioara	7.01	11.18	3.38	—	Glogovaț	—	4.13	6.19	Simeria (Piski)	—	1.48	6.08	—	Copsa mică	—	—	11.52	1.07			
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	Apatia	7.33	11.36	4.17	—	Gyorok	—	4.38	6.46	Deva	—	2.35	6.39	—	Sibiiu	—	—	10.46	12.05			
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	Ágostonfalva	8.01	11.51	4.47	—	Pauliș	—	4.51	7.—	Branicica	—	3.04	7.04	—	Loamneș	—	—	11.09	12.29			
Rév	—	7.42	11.36	3.18	Homorod	8.45	12.23	5.42	—	Radna-Lipova	—	5.10	7.23	Ilia	—	3.36	7.29	—	Șeica mare	—	—	11.32	12.50			
Bratca	—	—	12.10	3.41	Hașfalău	10.10	1.19	7.37	—	Conop	—	5.38	7.51	Gurasada	—	3.50	7.41	—	Copsa mică	—	—	11.52	1.07			
Bucia	—	—	12.43	4.01	Sighișoara	10.39	1.37	8.21	—	Bérsava	—	5.57	8.10	Zam	—	4.25	8.12	—	Cucerdea—Oșorhei	—	—	—	—			
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	Elisabetopol	11.19	2.05	9.05	—	Soborșin	—	6.42	8.58	Bérsava	—	5.09	8.49	—	Cucerdea	4.40	10.00	3.50	12.19			
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	Mediaș	11.54	2.25	9.43	—	Zam	—	7.14	9.28	Conop	—	6.18	9.49	—	Cheța	5.10	10.31	4.21	12.50			
Stana	—	—	3.29	5.27	Copșa mică	{	12.12	2.36	10.02	Gurasada	—	7.43	9.56	Radna-Lipova	—	6.57	10.23	6.14	Ludoș	5.31	10.53	4.43	1.12			
Aghiriș	—	—	4.—	5.50	Micăsasa	{	12.37	2.41	6.—	Ilia	—	8.01	10.17	Pauliș	—	7.12	10.37	6.30	M. Bogat	5.41	11.03	4.43	1.22			
Ghirbău	—	—	4.18	6.02	Blaj	12.56	—	6.20	—	Branicica	—	8.21	10.38	Gyorok	—	7.27	10.52	6.47	Cipeu-Iernut	6.18	11.44	5.31	2.03			
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	Crăciunel	1.30	3.13	6.59	—	Deva	—	8.47	11.05	Glogovaț	—	7.56	11.18	7.17	Kerelő-Sz.-Pál	6.33	12.00	5.46	2.18			
Cluj	{	12.05	10.16	5.05	6.43	{	2.34	3.45	7.43	Orăștia	—	9.40	11.55	Arad	{	8.10	11.32	7.32	Oșorhei	7.15	12.46	6.30	3.05			
Apahida	12.31	—	—	7.26	Teiuș	2.56	6.59	11.21	1.40	Șibot	—	10.34	12.53	Szolnok	—	2.39	4.53	12.—	Oșorhei—Cucerdea	—	—	—	—			
Ghiriș	2.16	11.25	—	8.54	Aiud	3.30	7.33	12.05	2.24	Vințul de jos	—	11.04	1.22	Budapesta	—	7.10	8.16	2.10	Oșorhei	6.34	12.06	8.45	12.25			
Cucerdea	3.32	11.45	—	9.43	Uioara	—	—	8.29	—	Alba-Iulia	2.56	6.59	11.21	1.40	Viena	—	—	6.05	8.—	Nireșteu	6.55	12.27	9.06	12.55		
Uioara	3.41	—	—	9.51	Cucerdea	3.36	4.29	9.04	—	Teiuș	3.30	7.33	12.05	2.24	Simeria (Piski)—Petroșeni	Petroșeni—Simeria (Piski)				Kerelő-Sz.-Pál	7.16	12.51	9.28	1.24		
Vințul de sus	3.50	—	—	9.58	Ghiriș	4.11	4.50	9.32	—	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Cipeu-Iernut	7.37	1.16	9.49	1.54				
Aiud	4.25	12.08	—	10.24	Apahida	5.36	—	10.32	—	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				M. Bogat	8.07	1.50	10.20	2.31				
Teiuș	5.10	12.29	—	10.59	Cluj	{	5.56	5.58	12.32	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Ludoș	8.21	2.07	10.34	2.46				
Crăciunel	5.44	—	—	11.28	Nedeșdu	6.08	6.08	12.59	8.—	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Cheța	8.38	2.21	10.51	3.06				
Blaj	6.02	12.57	—	11.44	Ghirbău	6.29	—	—	8.34	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Cucerdea	9.07	2.50	11.20	3.40				
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	Aghiriș	6.45	—	—	8.59	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
Copșa mică	7.—	1.32	5.40	1.01	Stana	7.—	—	—	9.56	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Simeria (Piski)—Uniedoara				Cerna	7.01	—	—	—
Mediaș	—	1.45	6.01	1.22	Huiedin	7.26	—	—	10.16	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Simeria (Piski)—Uniedoara				Uniedoara	7.30	—	—	—
Elisabetopol	—	2.06	6.40	1.56	Ciucia	7.48	7.14	—	11.04	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
Sighișoara	—	2.38	7.35	2.44	Bucia	8.28	7.43	—	12.17	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Simeria (Piski)—Uniedoara				Cerna	7.01	—	—	—
Hașfalău	—	2.50	8.01	3.02	Bratca	8.47	—	—	12.47	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Simeria (Piski)—Uniedoara				Uniedoara	7.30	—	—	—
Homorod	—	3.48	10.05	4.41	Rév	9.06	—	—	1.21	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
Ágostonfalva	—	3.84	10.05	4.41	Mező-Telegd	9.26	8.22	—	2.05	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
Fugyi-Vásárhely	—	4.19	11.02	5.30	Várad-Velencze	10.01	8.48	—	3.08	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
Apatia	—	4.34	11.37	6.03	Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
Feldioara	—	4.53	12.32	6.35	Várad-Velencze	10.30	—	—	3.55	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
Brașov	{	—	5.20	1.09	7.14	{	10.37	9.13	4.06	Arad—Timișoara				Timișoara—Arad				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
Timiș	—	6.07	2.48	—	Oradea-mare	10.51	9.18	10.37	—	Arad—Timișoara				Timișoara—Arad				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
Predeal	—	7.30	3.23	—	P. Ladány	12.50	10.38	1.45	5.35	Arad—Timișoara				Timișoara—Arad				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
Bucuresci	—	11.35	9.40	—	Szolnok	3.06	12.14	5.34	8.22	Arad—Timișoara				Timișoara—Arad				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
					Budapesta	6.—	2.10	10.05	10.30	Arad—Timișoara				Timișoara—Arad				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—
					Viena	3.—	8.—	6.05	—	Arad—Timișoara				Timișoara—Arad				Simeria (Piski)—Uniedoara				Simeria (Piski)	6.40	—	—	—

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.